

Sbor nositelek Řádu Stříbrného trojlístku

Zpráva o udělení Řádu stříbrného trojlístku **sestře Janě Vojáčkové**

Dne 23. listopadu 2017 byla v Plzni vyznamenána sestra **Jana Vojáčková** **Řádem Stříbrného trojlístku**.

Členové Západočeské družiny Svojsíkova oddílu uspořádali k této příležitosti společné setkání, kterého se zúčastnilo mnoho skautských činovníků z Plzně, náměstek primátora města Plzně bratr Petr Náhlík, členové střediska, ve kterém sestra působí i členové rodiny. Za Sbor nositelek ŘST se slavnostního předání zúčastnily ses. Hana Dvořáková – seniorka sboru, Hana Bouzková, Jarmila Lišková a Dagmar Housková.

Setkání proběhlo ve velmi přátelském duchu, bratr Petr Náhlík nám přiblížil skautský život sestry Vojáčkové, sestra Hana Dvořáková seznámila přítomné s historií Řádu stříbrného trojlístku, bratr Kacerovský-Akéla přednesl gratulaci.

Poté se přítomní odebrali do slavnostního sálu, kde sestra náčelní Měřinská předala sestře Janě Vojáčkové diplom Řádu stříbrného trojlístku i insignii – stříbrný trojlístek se stužkou. Přípitkem a květinami všichni přítomní sestře Janě pogratalovali.

Děkujeme bratru Bongovi – Ládrovi a všem přítomným za perfektní organizaci, že se podařilo tento slavnostní okamžik uskutečnit v reprezentačních místnostech plzeňské radnice a zachytit jej i fotografiemi.

Zapsala: D. Housková

Vážení přátelé, milé sestry, milí bratři,

dovolte mi, abych vás seznámila několika slovy s historií udělování Řádu stříbrného trojlístku.

Všichni víte, že nejvyšším vyznamenáním skautů je od r. 1919 Řád stříbrného vlka. Skautky tehdy nezavedly podle Angličanek Stříbrnou rybku. Hrnulo se na ně stále tolik úkolů, že se spokojily vyznamenáními, která byla stejná pro junáky i pro skautky (kromě toho Vlka).

Teprve v r. 1968 přišel předseda skupiny pro vyznamenání --- Jiří Řehák s návrhem, aby se pro skautky vytvořil řád, který by odpovídal Stříbrnému vlku. Protože jsme v tehdejší době nemohly žádat o znovupřijetí do Světové asociace skautek, přijaly jsme s radostí návrh na nový řád, který měl být vyjádřen stříbrným mezinárodním trojlístkem. Byl, vlastně veřejným přihlášením k mezinárodní asociaci skautek a jejím zásadám.

Prvních pět Stříbrných trojlístků bylo uděleno na slavnosti k 22. únoru 1969, která se konala v Domě čs. dětí na Hradě. Řády udělil sestrám jako zástupce sboru Stříbrných vlků bratr náčelník Rudolf Plajner. První trojlístky dostaly sestry: Vlasta Koseová, Emilie Milčicová, Marie Januščíková, Ludmila Štolbová z Mladé Boleslavi a Běla Divišová.

Další trojlístky navrhoval již sbor nositelek. Protože šlo o vyznamenání československé, dostaly tento řád 18. 5. 1969 v Žilině sestry Elena Jančková, Mária Mikulová a Alžběta Smetanová-Uhnáková.

14. února 1970 se nositelkami Stříbrných trojlístků staly sestry: PhMr. Viola Králová z Českých Budějovic, Marie Smítalová z Kroměříže, Anna Filipová z Poděbrad, Emilie Foitová z Brna a Olga Remešová z Prahy.

Na srazu skautek v Roztokách 1970 přibýly ještě tyto sestry: Marie Benešová ze Špičáku, Růžena Řeháková a Vlasta Macková z Prahy.

Teprve na VIII. Valném sněmu Junáka v Brně v r. 1995 byly tímto československým řádem ještě vyznamenány sestry, které splňovaly podmínky - všechny měly vynikající zásluhy o skautské hnutí a celý život pracovaly pro skauting.

Byly to sestry: Nataša Brázdilová-Filipová z Prahy, Hana Dvořáková-Filipová z Prahy, Jožka Kubáčová z Brandýsa nad Labem, Karla Lebedová z Prahy, Anna Machová z Brna, Jaroslava Pešková a Dagmar Skálová z Prahy.

Tyto sestry se staly se základem komise, doplněné členkami SO, které posuzovaly návrhy na jmenování prvních nositelek „českého Řádu Stříbrného trojlístku“, který byl od této doby udělován.

Český ŘST byl zřízen VIII. Sněmem Junáka v červnu 1995 v Brně. Statut tohoto vyznamenání určuje, že „*Počet žijících nositelek Řádu Stříbrného trojlístku může být nejvýše 12*“. První návrhy na udělení tohoto řádu byly projednány a schváleny tímto sněmem. Diplomy dostaly níže uvedené sestry při oslavě 80 let českého dívčího skautingu na Seči v září 1995. Byly to sestry: Dagmar Bednářová z Pardubic, Světlana Benešová z Litoměřic, Majka Černá z Prahy, Libuše Franců z Písku, Dagmar Housková z Prahy, Iva Kudrnová ze Staré Boleslavi, Jarmila Lišková z Plzně, Vlasta Páleníková z Prahy, Ludmila Štrofová z Brna, Alena Tománková z Ostravy, Růžena Valášková z Opočna a Iva Vaňková z Hostonic u Brna.

Na setkání na Seči bylo uděleno také pět ŘST zahraničním skautkám, které významným podílem přispěly v začátcích po r. 1989. Byly to: Marianne Maarschalkerweerd z Holandska, Inger Christensen z Dánska, Judy Ellis z Velké Británie, Elspeth Henderson z Irska, Hilda Ernegg z Rakouska a Luxemburská asociace skautek.

Jak postupně řídnu řady i těchto sester, přibyla v r. 2009 Hana Bouzková z Prahy, v r. 2012 Věra Ševčíková z Veverské Bitýšky a Eva Šimerová z Volyně, a v r. 2015 Zdena Krejčíková z Prahy.

Vzhledem k tomu, že nás letos opustila ses. Iva Kudrnová ze Staré Boleslavi, usnesl se Sbor nositelek Řádu stříbrného trojlístku doporučit, aby tímto řádem byla vyznamenána ses. **Jana Vojáčková z Plzně.**

Kéž se naše nové nositelky ST stanou se svými zkušenostmi a láskou k hnutí živým svědomím Junáka na jeho nové cestě.

Prosím sestru náčelní Evu Měřínskou, aby jí tento řád udělila.

(Hana Dvořáková, seniorka Sboru nositelek ŘST)

Plzeň 23. 11. 2017

Řád Stříbrného trojlístku byl zřízen 1. prosince 1968 usnesením Ústřední rady Československého Junáka a až do zákazu činnosti Junáka v roce 1970 a po obnově Junáka v roce 1989 byl federálním vyznamenáním Československého Junáka po posledním udělení 29. 11. 1992 zrušen.

V roce 1995 toto vyznamenání znovu zřídil VIII. Valný sněm Junáka - svazu skautů a skautek České Republiky. Rozhodnutím Náčelnictva Junáka v roce 2003 se stal nejvyšším skautským Řádem Junáka – svazu skautů a skautek ČR, udělovaným jeho členkám – ženám.

Řád Stříbrného trojlístku se uděluje doživotně skautským osobnostem za mimořádné zásluhy zaměřené v duchu skautských ideálů na vývoj zodpovědných občanek světa, dle poslání WAGGGS.

O schválení řádu rozhoduje Sbor nositelek Řádu Stříbrného trojlístku společně s náčelní jednomyslně. Počet žijících nositelek Řádu Stříbrného trojlístku může být nejvýše 12.

Vážené sestry, vážení bratři,

jsem velmi rád, že se v letošním roce 2017 nositelkou nejvyššího skautského vyznamenání pro skautky, Řádu Stříbrného trojlístku, stane sestra Jana Vojáčková zvaná Uhlík, která spolu se sestrou Miluškou Náhlíkovou – Míšou v roce 1968 založila, a poté v letech 1968 - 1970 a znovu po roce 1990 vedla dívčí skautský oddíl Bílá Střelka.

Jako náměstek primátora města Plzně mám velkou radost, že nejvyšší vyznamenání pro plzeňskou skautku, bude předáno právě v prostorách naší starobylé radnice.

Nebudu ale dále hovořit jako náměstek primátora, ale jako skaut, člen 13. klubu oldskautů oddílu Bílá střela a také jako syn Milušky Náhlíkové – Míši, která spolu s Uhlíkem v roce 1968 založila a poté v letech 1968 - 1970 a znovu po roce 1990 vedla dívčí skautský oddíl Bílá Střelka.

V příštím roce, v dubnu 2018, uplyne padesát let od doby, kdy se poprvé sešli činovníci Západočeské oblasti Junáka z let 1945 - 1949 v Závodním klubu Dopravy a spojů v Jablonského ulici. A právě zde se dohodly sestry Jana Vojáčková zvaná Uhlík a Miluška Náhlíková zvaná Míša, že budou společně pracovat při vedení skautského dívčího oddílu.

V období let 1945 - 1950 byla sestra Jana Uhlíková (Vojáčková) – Uhlík členkou 27. dívčího oddílu Perut' v Plzni a sestra Miluška Karhanová (Náhlíková) – Míša členkou 14. dívčího oddílu Včely v Plzni – Hradišti. Protože každá ze sester pocházela z jiného dívčího oddílu, rozhodly se převzít pro nově budovaný dívčí oddíl volné číslo 6.

Při obnově Junáka v roce 1968 samozřejmě nebyly k dispozici žádné klubovny, ale podařilo se jim domluvit, že bylo možno využívat pro oddílovou činnost prostor Agitačního střediska vedle pošty v Plzni na Slovanech na třídě Budovatelů, dnes na Francouzské ulici.

Jimi vedený 6. Skautský dívčí oddíl se do půl roku činnosti rozrostl na 80 členek a to již bylo nezvládnutelné. Oddíl se proto v říjnu 1968 rozdělil na tři oddíly – které pokračovaly v činnosti pod čísly 5, 6 a 7.

Na 3. junáckém sněmu v listopadu 1968 bylo rozhodnuto, že skautská střediska budou koedukovaná. Skautky z dívčího oddílu se tedy rozhodly, že se připojí k 5. středisku Střela. Dívčí oddíl přijal číslo 55, znak Bílé střely a jméno Bílá střelka.

V roce 1969 začalo V. skautské středisko Střela v Českém údolí stavět klubovny pro své oddíly. V letech 1969 - 1970 byly vy budovány 3 klubovny chlapeckých oddílů a dvě klubovny dívčí. Svůj první tábor měla Bílá střelka v roce 1969 ve Svojsíně u řeky Mže, převzaly jej po 55. oddílu Bílá střela vedeném Jaroslavem Maškem zvaným Hadži.

Na podzim 1969 se Bílá střelka zúčastnila Svojsíkova závodu. V krajském kole dne 6. září 1969 hlídka Bílé střelky v kategorii skautek zvítězila, a tak 28. září 1969 jela na ústřední kolo do Prahy, kde získala 14. místo.

Doma v Plzni Bílá střelka čekal ještě závod pětičlenných hlídek – Knappův memoriál, jehož 5. ročník se konal 1. listopadu 1969. Světlušky Bílé střelky obsadily 2. místo a skautky vítězné 1. místo.

Vánoční besídka už měla Bílá střelka v nové klubovně, i když v ní ještě bylo plno práce.

O letních prázdninách v roce 1970 tábořila Bílá střelka u rybníka Chvalov poblíž Čekanic u Blatné. Tábor tam postavil 53. chlapecký oddíl Šedá střela vedený Františkem Hájkem zvaným Čingo, s nímž Bílá střelka dobře spolupracovala. To ještě skautky netušily, že to bude na dlouhých dvacet let poslední tábor.

V roce 1970 se světlušky Bílé střelky zúčastnily závodu o vlajku sestry náčelní a zvítězily v krajském kole. Ústřední kolo, které mělo být v září v Potštejně, už bylo komunisty zakázáno. Skautská organizace již po třetí musela ukončit svou činnost dne 2. října 1970). Bílá střelka přišla o svou klubovnu i o svůj oddíl. Sesterské vztahy mezi vůdkyněmi i skautkami, ale vydržely po celých dalších dvacet let a byly základem pro obnovu Bílé střelky po pádu komunistického režimu.

Po sametové revoluci v listopadu 1989 došlo opět, již potřetí, k obnově skautské činnosti. A tak ve středisku Střela začaly v březnu 1990 znovu pracovat i původní dívčí oddíly – 2., 3., 50. a 55. dívčí oddíl Bílá střelka znovu vedená vůdkyněmi, s nimiž začínala před dvaceti lety. Do Bílé střelky se vrátily mnohé původní členky a hlavně jejich dcery.

Jako koedukovaný oddíl začal pracovat také původně chlapecký 55. oddíl Bílá střela. Po rozdělení oddílu na chlapeckou a dívčí část vznikla trochu komplikovaná situace. Bylo vhodné, aby oba oddíly chlapecký i dívčí působící ve společné klubovně měly stejné číslo i barvu znaku.

A tak Bílá střelka nabídla, že nově vzniklému dívčímu oddílu vedenému Jiřinou Beranovou - Geňou přenechá své číslo i barvu. Po dohodě s vedením 53. chlapeckého oddílu Šedá střela, převzal dívčí oddíl vedený Janou Vojáčkovou - Uhlíkem a Miluškou Náhlíkovou - Míšou od Šedé střely oddílové číslo i barvu znaku. A tak od 1. 1. 1991 vznikl z původní Bílé střelky 53. dívčí oddíl Šedá střelka.

V roce 1991 se vedení dívčího oddílu ujala členka Bílé střelky z let 1968 - 1970 Dagmar Tobková – Dáša, zástupkyně jí dělaly bývalé vůdkyně oddílu Jana Vojáčková – Uhlík a Miluška Náhlíková – Míša. Jejich dívčí oddíl získaly zpět i původní klubovnu v Českém údolí, kterou byla po dvacetiletém používání značně zdevastovaná.

Dívčí oddíl založený sestrami Janou Vojáčkovou zvanou Uhlík, a mojí mámou, sestrou Miluškou Náhlíkovou – Míšou, působí v Plzni dodnes a v uplynulých 27 letech vychoval několik generací světlušek a skautek.

Na závěr si dovolím jako člen klubu oldskautů oddílu Bílá střela a také jako syn Milušky Náhlíkové – Míši, potěšit Janu Vojáčkovou – Uhlíka radostnou zprávou o tom, že po rozhodnutí střediskové rady ze dne 10. října 2017 bude 11. oddíl rodinného skautingu v našem středisku Jožky Knappa od 1. ledna 2018 zaregistrován pod názvem Bílá Střelka.

Sestry a bratři, děkuji Vám za pozornost

Ing. Petr Náhlík – Vokoun

náměstek primátora města Plzně a člen 13. oldskautského klubu Bílá střela

Sestro UHLÍKU z galerie výchovného odboru dívčího kmene

Stalo se téměř pravidlem, že všude, kde šlo v našem kraji o skautskou výchovu, potkali jsme sestru UHLÍKA. Již od roku 1968 jsi byla postupně velmi aktivní a odpovědnou rádkyní, vůdkyní, instruktorkou i zkušební komisařkou dívčího kmene. Po zřízení společných středisek pro dívčí i chlapecké oddíly se Tvoje služby rozšířily i na kmen chlapecký.

Byla jsi dlouhá léta výchovnou zpravodajkou střediska i okresu Plzeň-město. Podílela jsi se na přípravě a realizaci všech vzdělávacích a soutěžních akcí, které se zde pořádaly. Zastávala jsi funkce členky i předsedkyně zkušebních komisí čekatelských i vůdcovských zkoušek.

Díky Tvé svědomitosti, náročnosti a nadšení se dařilo zvyšovat úroveň zdatnosti i vychovatelských dovedností skautských činovnic a činovníků. Spolupracovala jsi při zřízení prvních Lesních kurzů pro mladé skautské činovnice v západních Čechách již v roce 1993! Pro skautky, rangers i ostatní činovnice jsi byla vždy dobrým příkladem. A navíc jsi nám svým úsměvem stále připomínala, že skauting má přinášet především radost!

Sestro UHLÍKU, jako naše uznání a dík za Tvou službu skautingu přijmi, prosím, náš potlesk !

Za radu Oblasti Bílého orla a účastníky 55. kolegia přednesl bratr Jan Kacerovský-Akéla

